

Robert Vannoy , Misingi ya Unabii wa Biblia, Hotuba ya 18

Muundo na Maudhui ya Yoeli

B. Maudhui ya Yoeli

1. Uhusiano wa Yoeli 1 na Yoeli 2: Mtu Huru

Unapofikia maudhui ya Yoeli, swali muhimu unalopaswa kulitatua ni swali la uhusiano kati ya sura ya 1 na sura ya 2. Katika kitabu cha Hobart Freeman , *Introduction to Old Prophets* , anazungumzia mbinu mbalimbali za kitabu hicho akizingatia tafsiri ya uhusiano wa sura mbili za kwanza. Anatoa mitazamo mitatu iliyoorodheshwa hapa kama ab na c.

a. Tafsiri ya Apocalyptic a. ndiyo anayoichukua na nadhani mtazamo unaoonekana kuendana na kitabu hicho vizuri zaidi kuliko mitazamo mingine. Anakiita "tafsiri ya apocalyptic." Mtazamo huo unatoa uelewa wa sura ya 1 kama halisi na sura ya 2 kama ya mfano, ukiifupisha. Kama ninavyosema hapa kwenye kijitabu, mbinu kama hiyo inachukua sura ya 1 kama maelezo halisi ya tauni halisi ya nzige ambao walikuwa wameharibu nchi hivi karibuni. Kisha Yoeli anatumia maelezo hayo kwa taswira ya apocalyptic katika sura ya 2 ambapo anaelezea uvamizi wa siku zijazo wa Yuda na maadui zake katika siku za mwisho. Kwa hivyo sura ya 1 itakuwa halisi na sura ya 2 itakuwa kiendelezi cha mfano kwa kutumia taswira ya nzige kuelezea tukio la mwisho wa dunia.

b. Tafsiri

ya Istiari Mtazamo wa pili b. unachukulia sura zote mbili kwa njia ya mfano. Freeman anaita hiyo "ya mfano" kinyume na mtazamo wa "ufunuo". Inachukua sura zote mbili kwa njia ya mfano na kuona ndani yake maelezo ya mfululizo wa mashambulizi ya adui katika historia yao ya baadaye. Aina nne za nzige zilizotajwa katika 1:4, ambapo unasoma, "Kilichosalia na kundi la nzige, nzige wakubwa wamekula, kile kilichosalia na nzige wakubwa, nzige wachanga wamekula kile kilichosalia na nzige wachanga, nzige

wengine wamekula." Hiyo inaonekana kama uvamizi wanne wa Israeli. Aina nne za nzige zinazowakilisha Ashuru, Babeli, Ugiriki na Roma. Sura ya 2 inaelezea nyakati za mwisho na kuanzishwa kwa ufalme wa milenia, lakini sura zote mbili ni za mfano.

c. Mtazamo Halisi Mtazamo wa tatu c. ungechukua sura zote mbili kama halisi na hiyo ingekuwa "mtazamo halisi." Sura zote mbili 1 na sura ya 2 zinaelezea mapigo makali ya nzige. Ile iliyo katika sura ya 2 ni kali zaidi kuliko sura ya 1 kwani ndiyo itakayoleta Siku ya Bwana katika wakati ujao.

Kwa hivyo nadhani hizo ni kategoria zenye manufaa, zote mbili za mfano, au mchanganyiko wa za mfano na halisi. La mwisho likiwa katika jina la Freeman la "ufunuo," zote mbili za mfano ni "za mfano" na zote mbili halisi, anaziita, "halisi." Ridderbos anaona zote mbili kama halisi. Sura ya 1 uharibifu wa mashambani, sura ya 2 kuingia kwa tauni jijini. Lakini katika sura ya 2 anahisi kuna muunganiko wa tauni ya nzige na Siku ya BWANA ili baadhi ya marejeleo yaelekeze zaidi ya janga la sasa kwenye hukumu kubwa ya baadaye. Kwa maneno mengine, mtazamo wa Ridderbos ungekuwa katikati ya mtazamo wa ufunuo na halisi wa Freeman.

2. Mbinu ya Bullock

Tazama ukurasa unaofuata katika kijitabu chako. Tayari umesoma Bullock kuhusu hili. Nilitaja hapo kwamba Bullock anaainisha mbinu za kutafsiri Yoeli tofauti. Anatoa majibu matatu kwa swali la kama nzige katika 1:1-2:17 wanapaswa kutazamwa kama wa kihistoria. Tutarudi kwenye njia hiyo ya kugawanya kitabu 1:1-2:17. Anachukua 1:1-2:17 kama kitengo. Hachukui mapumziko kati ya sura ya 1 na 2. Anaweka mapumziko katikati ya sura ya 2. Lakini anatoa majibu matatu kwa swali la kama nzige wanapaswa kutumika kwa njia halisi au la. 1. ni halisi ya kihistoria kuelezea tauni ya nzige iliyotokea katika maisha ya Yoeli. 2. ni ya mfano—nzige ni mfano wa majeshi yaliyovamia tena Babeli, Uajemi, Ugiriki na Roma. Ya tatu ni “ufunuo.” Anatumia ufunuo tofauti na Freeman anavyotumia. Katika mtazamo wa Bullock kuhusu kategoria za apocalypse , anasema ni za kieskatolojia—sio wavamizi wa duniani bali ni wavamizi wa nje ya dunia

wanaoileta Siku ya BWANA. Sijui anapata wapi mtazamo huo. Anasema haushikiki sana na haandiki ni nani anayeshikilia mtazamo huo. Sina uhakika ni nani anayeshikilia mtazamo huo. Hamtaji mtu yeyote anayeutetea. Ili tu usichanganye majina haya ya Bullock na Freeman. Nadhani kategoria za Freeman zinasaidia zaidi kuliko za Bullock. Kwa hivyo hilo ni swali moja kabla hujaanza kuangalia maandishi. Unaonaje uhusiano kati ya sura ya 1 na sura ya 2?

3. Muundo wa Yoeli na Siku ya Bwana Kuna swali la pili ambalo pia ni muhimu kama tafakari ya awali na hilo ni mfuatano wa mpangilio wa matukio katika mtiririko wa nyenzo kupitia kitabu. Je, ni uhusiano gani wa kidunia wa matukio katika sehemu mbalimbali za kitabu? Kutoeleweka kwa jambo hili ni mojawapo ya mambo yanayochanganya uelewa wa muundo wa kitabu na kwa upande mwingine kunaweza kuathiri tafsiri ya mtu ya kitabu. Watafsiri wengi, akiwemo Bullock, hugawanya kitabu katika 2:17 wakitoa sehemu mbili kuu, 1:1-2:17 na 2:18 hadi mwisho, 3:21. Sehemu ya kwanza ya kitabu inaonekana kama maombolezo juu ya mapigo ya nzige na hukumu ya Mungu. Sehemu ya pili ya kitabu inaonekana kama maelezo ya mabadiliko ya bahati hadi baraka za baadaye ambayo yametokana na toba. Bullock na wengine wanaoelewa muundo huu wa kitabu, wanaona sehemu kuu ya mgawanyiko kati ya 2:17 na 2:18. Sehemu ya pili ya kitabu ni mabadiliko ya bahati na baraka za baadaye kama matokeo ya toba inayodhaniwa kati ya 2:17 na 2:18. Kwa maoni yangu, kutunga muundo wa kitabu kwa njia hii kunaficha uhusiano kati ya vitengo vitatu tofauti katika kitabu.

Acha nikupe pendekezo mbadala la kile Bullock anachopendekeza kuhusu muundo. Ni maoni yangu kwamba katika kuchanganua muundo wa kitabu ni muhimu kutambua kwamba 2:10 na 11 na 2:31 na 3:15 hutoa ishara kama hiyo kwa Siku ya Bwana ambayo inatajwa katika 2:1 kama inakuja. Sasa hebu tuangalie maandiko hayo matatu. 2:10 na 11 inasema, " Mbele yao nchi hutetemeka, anga hutetemeka, jua na mwezi hutiwa giza, na nyota hazing'ai tena. BWANA hunguruma mbele ya jeshi lake; majeshi yake hayahesabiki, na wenye nguvu ni wale wanaotii amri yake. Siku ya BWANA ni kuu; ni ya kutisha. Ni nani awezaye kuistahimili?" Hapa unarejelea Siku ya

BWANA. Kuhusiana na kuja kwa Siku ya BWANA, una ishara hizi za ulimwengu: jua na mwezi hutwa giza na nyota hazing'ai tena, siku ya BWANA ni kuu. Hiyo ni 2:10 na 11.

Angalia 2:31, “Jua litageuzwa kuwa giza, na mwezi kuwa damu, kabla ya kuja siku ile kuu na ya kutisha ya BWANA.” Siku ya BWANA inakuja na ishara za ulimwengu katika 2:31. Yoeli 3:14b inasema, “Kwa maana siku ya BWANA i karibu katika bonde la hukumu. Jua na mwezi vitatiwa giza, na nyota hazitang’aa tena. BWANA atanguruma kutoka Sayuni, na atanguruma kutoka Yerusalemu.” Kwa mara nyingine tena Siku ya BWANA inaambatana na jua na mwezi kutiwa giza. Kwa hivyo katika marejeleo hayo matatu yaliyotawanyika katika kitabu cha Yoeli, inaonekana kama una marejeleo ya Siku ile ile ya BWANA. Ni maneno yale yale.

Sasa inaonekana kwangu kwamba inaonyesha kwamba Siku ya BWANA inayotajwa katika sehemu hizo tatu inapaswa kueleweka kama siku ile ile kihistoria. Ikiwa hii ni kweli hiyo ina maana kwamba kuna maelezo matatu yanayofanana ya "siku" hii katika sehemu tatu tofauti za kitabu. Maelezo haya matatu ya Siku ya BWANA inayokuja yanaweza kuonekana kama yanayokamilishana , yakisisitiza vipengele vitatu tofauti vya mada hiyo hiyo. Inaonekana kwangu kwamba ndio kiini cha swali: kitabu hiki kimepangwaje?

3. Muundo

wa Vannoy wa Yoeli a. Yoeli 1:1-20 Tauni ya Nzige Angalia kisha 3 kwenye muhtasari wako hapo. Kitabu kimegawanyika katika sehemu mbili na mgawanyiko huo hauko katika 2:17 na 18, lakini umegawanyika katika sehemu mbili Nambari ya Kirumi I, ni sura ya 1:1-20a—maelezo ya tauni ya nzige ya kisasa. Ninachukua hilo kama tauni halisi ya nzige iliyotokea wakati wa huduma ya Yoeli, na anatafsiri hilo kama hukumu kutoka kwa Bwana na kutoa wito wa toba.

Sehemu ya pili ya kitabu inaanza saa 2:1 na inaenda mwisho. Unachokipata katika sehemu ya pili ya kitabu ni maelezo matatu ya Siku ya BWANA inayokuja na maelezo

haya matatu yanakamilishana . Yanashughulikia vipengele tofauti vya kuja kwa Siku ya BWANA.

b. Yoeli 2:1-27: Siku ya Bwana kwa Kutumia Picha za Mahali Una maelezo matatu, kana kwamba, yanayofanana ya Siku ya BWANA. Katika 2:1-27 siku ya BWANA inaelezewa katika taswira ya nzige wa sasa na ukame. Kwa maneno mengine, Yoeli anachukua lugha ya sura ya 1 ambapo ameelezea tauni halisi ya nzige na anatumia hiyo kuzungumzia Siku ya BWANA ya mwisho wa dunia.

c. Yoeli 2:28-31 Roho Mtakatifu na Siku ya Bwana

Katika 2:28-32 ambayo ukiiangalia katika Biblia yako ya Kiebrania utagundua ni sura tofauti. Katika Maandishi ya Kimasoreti ni sura ya 3. Kwa maneno mengine, katika Kiebrania 2:28-32 imetengwa waziwazi na sehemu ya awali ya 2:1-27. Katika 2:28-32 una ahadi ya kuja kwa Roho Mtakatifu ambayo itatangulia Siku ya BWANA. Hilo ndilo kifungu kinachojulikana sana kilichonukuliwa katika kitabu cha Matendo 2, "Nitamimina Roho yangu juu ya wote wenye mwili" na kwamba kumimina Roho juu ya wote wenye mwili kutatangulia Siku ya BWANA. Kwa hivyo hapa kuna maelezo ya pili ya kuja kwa Siku ya BWANA ambayo yanazingatia kipengele tofauti chake.

d. Yoeli 3:1-21 Hukumu juu ya Mataifa na Wokovu wa Watu wa Mungu: Siku ya Bwana

Kisha maelezo ya tatu ya kuja kwa Siku ya BWANA ni 3:1-21. Katika maandishi ya Kimasoreti pia ni sura tofauti, ni sura ya 4, ambayo inazungumzia hukumu juu ya mataifa na wokovu wa watu wa Mungu kuhusiana na kuja kwa Siku ya BWANA.

e. Muhtasari wa Muundo wa Yoeli Kwa hivyo inaonekana kwangu katika kitabu cha Yoeli kimuundo, una sura ya kwanza: maelezo ya tauni ya nzige. Kisha sura ya 2 hadi mwisho ni maelezo matatu yanayofanana ya kuja kwa Siku ya BWANA. Unafikia hitimisho hilo kwa sababu ya lugha ya 2:10 na 11, 2:31 na 3:15 yote yakielezea kuja kwa Siku ya BWANA katika lugha moja. Tutarudi kwenye muundo tutakapoingia kwenye

maudhui na kuangalia 2:17 na 18 na wale wanaotaka kugawanya kitabu katika sehemu mbili katika 2:17 na 18 ambayo inaficha wazo hili la maelezo matatu yanayofanana ya Siku ya BWANA inayokuja.

4. Maoni kuhusu Maudhui: a. Yoeli 1:1- 20 Maelezo ya Tauni ya Nzige ya Sasa

Nne ni baadhi ya maoni kuhusu maudhui. a. ni 1:1-20. Hiyo ni nambari ya Kirumi I katika muhtasari, "Maelezo ya tauni ya sasa ya Nzige." Unachokipata katika sura ya 1 ni maelezo ya tauni ya nzige wakati wa Yoeli lakini si tauni ya nzige tu. Tauni ya nzige iliunganishwa na ukame na moto. Angalia mstari wa 12, "Mzabibu umekauka na mtini umekauka; komamanga, mtende na mti wa tufaha—miti yote ya shambani—imekauka. Hakika furaha ya wanadamu imekauka." Angalia mstari wa 20, "Hata wanyama wa porini wanakutamani; vijito vya maji vimekauka na moto umeteketeza malisho ya wazi." Mstari wa 19 pia unasema, "Moto umeteketeza malisho ya wazi, miali ya moto imeteketeza miti yote ya shambani." Kwa hivyo maelezo ya hukumu hii ni mchanganyiko wa tauni ya nzige, ndiyo, lakini pia ukame na moto. Mara nyingi moto huambatana na ukame. Unahitaji kuishi California ili kupata uzoefu huu. Lakini kwangu mimi inaonekana katika 1:1-20, Yoeli anaelezea tauni halisi ya nzige na ukame, kinyume na baadhi ya watu wanaona tu ishara na mafumbo. Anatafsiri hili kama hukumu ya Mungu na kwa hivyo ni wito wa toba na kwa mtazamo huo ni udhihirisho wa Siku ya BWANA. Katika mstari wa 15, "Ole wake siku hiyo! Kwa maana siku ya BWANA i karibu." Biblia ya NIV inasema, "Itakuja kama uharibifu kutoka kwa Mwenyezi." Hilo linaweza kutafsiriwa katika wakati uliopo badala ya wakati ujao. "Inakuja kama uharibifu kutoka kwa Mwenyezi." Tauni hii ya nzige ni udhihirisho wa siku hiyo.

Ni mtazamo huo kwamba hukumu hii ni dhahirisho la Siku ya BWANA linalomwezesha Yoeli kuhama kutoka hali ya sasa hadi kanuni ya mwisho wa dunia. Mungu atakuja katika hukumu kwa wote wasiotubu na kuliitia jina la BWANA. Kwa hivyo inaonekana kwangu kwamba ndivyo inavyoendelea katika sura ya kwanza.

Maneno Manne ya Nzige

Hebu tuangalie baadhi ya mistari. Mstari wa 4 ni mstari unaotaja aina nne tofauti

za nzige, “Kilichosazwa na kundi la nzige, nzige wakubwa wamekula; kilichosazwa na nzige wakubwa, nzige wachanga wamekula; kilichosazwa na nzige wachanga, nzige wengine wamekula.” Maneno manne tofauti ya Kiebrania kwa nzige. Unafanya nini na hilo? Baadhi wamependekeza marejeleo ni hatua katika maisha ya nzige . Tatizo na hilo ni katika 2:25 una maneno manne yaleyale yaliyotumika lakini yanatumika kwa mpangilio tofauti. Katika 2:25, “Nitawalipa kwa miaka ambayo nzige wamekula—nzige wakubwa na nzige wachanga, nzige wengine na kundi la nzige—jeshi langu kubwa nililotuma kati yenu.” Ikiwa ni hatua za ukuaji ungefikiri mpangilio ungekuwa sawa. Kwa hivyo sielekei kufikiria ni hatua za ukuaji.

Jambo la kuvutia ni kwamba kuna maneno tisa kwa Kiebrania yanayowakilisha nzige. Kiebrania kina msamiati mwingi wa nzige. Kiingereza kwa kadiri ninavyojua kina neno moja tu. Hakuna sawa katika Kiingereza kwa tofauti hizi katika maneno haya ya Kiebrania. Na tofauti hiyo ni nini hasa, sina uhakika. Lakini sioni katika maneno manne hapa msingi wowote wa mtazamo wa mfano wa kuona Babeli, Uajemi, Ugiriki na Roma au Ashuru, Babeli, Ugiriki na Roma.

Maelezo ya Uharibifu Sasa hebu tuangalie mistari ya 5, 9 na 13. Mstari wa 5 unasema, “Amkeni, enyi walevi, lieni! Pigeni yowe, enyi nyote mnywao divai; pigeni yowe kwa sababu ya divai mpya, maana imenyakuliwa midomoni mwenu.” Mstari wa 9, “Sadaka za nafaka na sadaka za kinywaji zimekatiliwa mbali na nyumba ya BWANA.” Mstari wa 13, “Jifunikeni magunia, enyi makuhani, mkaomboleze; pigeni yowe, enyi mhudumu mbele ya madhabahu. Njoni, laleni usiku kucha katika magunia, ninyi mnaohudumu mbele za Mungu wangu; kwa maana sadaka za nafaka na sadaka za kinywaji zimezuiliwa katika nyumba ya Mungu wenu.” Mistari ya 5, 9, na 13 inatuambia kwamba tauni ilikuwa mbaya sana kiasi kwamba hakukuwa na mimea ya kutosha iliyobaki kwa ajili ya sadaka za unga na vinywaji za hekalu. Hakukuwa na divai mpya, nchi ilikuwa ukiwa.

Katika toleo la Desemba 1915 la National Geographic kuna maelezo ya aina kama hiyo ya tauni ya nzige iliyoikumba Palestina. Kuna maelezo ya shahidi wa macho ya kile

mwandishi wa makala hiyo alichokiona katika uharibifu wa tauni ya nzige mwaka wa 1915. Sitasoma lakini ulinganifu huo unavutia. Kiasi cha uharibifu wa makundi hayo ya nzige kinaweza kusababisha mimea ni cha kushangaza. Kwa hivyo nadhani Yoeli anaelezea aina hiyo ya tauni.

Wito wa Kutubu Katika mistari ya 13 na 14, kwa kuzingatia hukumu hiyo, Yoeli anawataka watu watubu na kumlilia Mungu. Mstari wa 13, “Vaeni nguo za magunia, enyi makuhani, mkaomboleze; ombolezeni, ninyi mnaohudumu mbele ya madhabahu. Njoooni, laleni usiku kucha katika magunia, ninyi mnaohudumu mbele za Mungu wangu; kwa maana sadaka za nafaka na sadaka za kinywaji zimezuiliwa katika nyumba ya Mungu wenu. Tangazeni mfungo mtakatifu; iteni kusanyiko takatifu. Waiteni wazee na wote wakao katika nchi waje nyumbani kwa BWANA, Mungu wenu, mkamlilie BWANA.” Anaomba maombi na kufunga, kumrudia BWANA. Anaelewa kwamba janga hili ni kitendo cha Mungu. Mungu anatenda katika historia ya Israeli si tu kwa baraka bali pia katika hukumu. Hapa ndipo palipotekelezwa laana za agano katika Kumbukumbu la Torati 28:38 na 42. Rudi kwenye Kumbukumbu la Torati 28:38, “Utapanda mbegu nyingi shambani lakini utavuna kidogo, kwa sababu nzige wataila.” Hiyo ni moja ya laana za agano. Unapomwacha BWANA unaweza kutarajia mambo fulani kutokea. Mstari wa 42, “Makundi ya nzige yatavamia miti yako yote na mazao ya nchi yako.” Kwa hivyo Yoeli ndiye utambuzi wa laana hiyo ya agano.

Jambo la kuvutia katika Yoeli—rudi kwenye sura ya 1 mstari wa 3, “Waambieni watoto wenu, na watoto wenu wawaambie watoto wao, na watoto wao wawaambie kizazi kijacho.” Kwa maneno mengine, matendo haya makuu ya Mungu si matendo ya ukombozi na wokovu tu, kama vile wakati wa Pasaka ya Kutoka ambapo Israeli ilipaswa kukumbuka hilo na kuwaambia watoto vizazi vyote. Hapa ndipo unapopaswa kukumbuka hukumu ya Mungu na kuwaambia watoto wako vizazi vyote.

Mstari wa 15, ambao tayari nimetoa maoni yangu, unasema, “Ole wake siku hii! Kwa maana siku ya BWANA i karibu; itakuja kama uharibifu utokao kwa Mwenyezi.” Yoeli anaona Siku ya BWANA ikiwa karibu . Inaonekana anaona Siku ya BWANA

ikiwa na tauni ya nzige wa wakati huu au labda ishara ya kuja kwake. Kwa mtazamo huu ni hukumu ya kimungu ya muda ambayo imekusudiwa kuelekeza mbele kwenye siku kuu itakayokuja. Kwa hivyo, inaonekana kwangu kwamba hicho ndicho kinachoendelea katika sura ya kwanza.

Yoeli 2:1- 3:21 Maelezo 3 ya Siku ya BWANA

Tunaelekea sehemu ya pili ya kitabu, ambayo ni 2:1 hadi 3:21, ambapo una maelezo haya matatu yanayofanana ya kuja kwa Siku ya BWANA—Siku ya BWANA ya mwisho wa dunia kama ilivyotofautishwa na hukumu hii ya muda ya kimungu katika sura ya 1.

Yoeli 2:1-27 Siku ya Bwana kwa Kutumia Picha za Nzige Na maelezo ya kwanza kati ya hayo matatu yako katika 2:1-27, ambayo ni sehemu kubwa ya sura ya 2 isipokuwa mistari ya 28-32, ambayo kama nilivyokwisha kutaja ni sura tofauti katika Biblia ya Kiebrania. Kwa hivyo Yoeli 2:1-27 Siku ya BWANA iliyoelezwa katika taswira ya tauni ya sasa ya nzige ya sura ya 1. Hilo ndilo swali la uhusiano wa sura ya 1 na sura ya 2 ambalo linaendana na tafsiri ya apokalipsi ambapo unahama kutoka lugha halisi hadi lugha ya mfano au ya mfano katika sura ya 2.

Mistari ya 1-11. Katika sura ya 1 taswira ya tauni ya nzige inaelezewa kama kitu ambacho tayari kimetokea. Katika sura ya 2 maelezo ni ya kitu kinachoendelea. Wakati kamili wa vitenzi katika sura ya 1 hubadilishwa kwa sehemu kubwa, hasa katika 2:3-9 na wasiokamilika katika sura ya 2. Kwa hivyo sura ya 2 inazungumzia jambo ambalo litatokea au liko katika mchakato wa kutokea. Kuna mabadiliko ya wakati wa vitenzi. Katika sura ya 2 nzige wanaonekana kuwa alama za eskatolojia zinazowakilisha wavamizi wa binadamu.

Freeman anachunguza usemi "mvamizi kutoka kaskazini" katika mstari wa 20 kuhusiana na hili. Katika 2:20 unasoma, "Nitalifukuza jeshi la kaskazini mbali nawe, nikilisukuma hadi nchi kavu na tasa, huku nguzo zake za mbele zikiingia baharini

mashariki na zile zilizo nyuma zikiingia baharini magharibi. Na harufu yake itapanda; harufu yake itapanda . " Maoni ya Freeman, "'Kaskazini' ni neno la kitaalamu katika Agano la Kale ambalo mara nyingi huonekana katika vifungu vya asili ya kiyama na katika muktadha kama huo daima ni ishara ya maadui wa Israeli. Katika uhusiano huu pia hutumika kuonyesha mwelekeo ambao maafu na misiba hujia Palestina. Ashuru na Babeli zilitoka kaskazini dhidi ya taifa la Kiebrania na zinaonekana katika Maandiko si tu kama maadui wa Israeli wa wakati huo, lakini pia ni mfano wa adui yake wa nyakati za mwisho ambaye angetoka kaskazini, yaani, 'kaskazini' wa kiishara. Na kuna marejeleo kadhaa hapo. Mtu huyo wa kaskazini wa kiishara ametajwa katika Zekaria, Yeremia, Ezeieli, Isaya, na Sefania. Sitachukua muda kutafuta marejeleo hayo yote.

Adui wa Kaskazini Nimejumuisha aya kutoka kwa ufafanuzi wa Allen wa NICOT kwenye ukurasa wa 37 wa marejeleo yako kwa sababu nadhani anatoa mlinganisho wa kuvutia kati ya lugha hii na kipande kingine cha fasihi kinachojulikana. Anasema, "Nzige hurejelewa kwa pamoja kama 'mtu wa kaskazini.' Wadudu hao kwa kawaida hushambulia Yuda kutoka kusini au kusini-mashariki, wakibebwa na upepo uliopo, lakini visa vinajulikana vya kukaribia kutoka kaskazini. Tauni iliyopiga Yerusalemu mwaka wa 1915," hiyo ndiyo iliyokuwa katika National Geographic, "ilitoka kaskazini-mashariki. Huenda katika wakati wa Yoeli mwanzo ulitoka kaskazini; marejeleo yaliyofuata ya vipengele vya kijiografia katika pande zingine tatu yanaunga mkono hitimisho hili. Lakini kama ilivyo katika 2:1-11 nzige walionekana kupitia maonyesho ya kiroho, kwa hivyo hapa neno la sasa lina kipimo kikubwa kilichowekwa juu ya asili. Manabii wa awali walikuwa wametoa maelezo ya kutisha ya 'adui kutoka kaskazini.'" Sasa Allen, ambaye anamtaja Yoeli marehemu, kwa hivyo anasema manabii hao wengine, kama vile Yeremia, Ezeieli, na Isaya waliozungumza kuhusu adui huyu wa kaskazini hapo awali. "Manabii wa awali walikuwa wametoa maelezo ya kutisha ya 'adui kutoka kaskazini.' Kifungu hiki kina ladha ya majeshi ya Mordor ya Tolkien yenye hasira. Katika Ezeieli 38:15; 39:2, vikosi vya Gogu vya mwisho wa dunia vinatoka kaskazini mwa mbali zaidi kuiangamiza Yuda, lakini vitavunjwa na shambulio la Yahweh." Sasa inaonekana

kwangu, Yoeli anazungumzia kitu kile kile kama Ezekieli 38-39. “Hata kabla ya wakati wa Ezekieli, Yeria alikuwa ameifanya mada hiyo kuwa yake mwenyewe, akiitumia mara kwa mara kuelezea nguvu za ajabu za uovu ambazo Yahweh angetumia kama mawakala wake kuadhibu Yuda mwenye dhambi.” Sitasoma aya inayofuata. Lakini unapata marejeleo ya jeshi hili la kaskazini ambalo Bwana atafukuza katika mstari wa 20.

Hukumu ya Mungu katika Picha za Nzige Sijasoma sehemu ya awali ya sura hiyo. Acha nisome mistari michache yake ili kupata ladha ya maandishi. Hebu tuangalie mistari saba ya kwanza ya sura ya 2, “ Pigeni tarumbeta katika Sayuni; pigeni kelele katika mlima wangu mtakatifu. Wote wakaa katika nchi na watetemeke; kwa maana siku ya BWANA inakuja. I karibu, siku ya giza na giza, siku ya mawingu na weusi. Kama mapambazuko yakitanda milimani, jeshi kubwa na lenye nguvu linakuja, ambalo halijawahi kutokea tangu zamani, wala halitakuwepo kamwe katika vizazi vijavyo. Mbele yao moto unateketeza, na nyuma yao mwali wa moto unawaka. Mbele yao nchi ni kama bustani ya Edeni, nyuma yao, jangwa tupu; hakuna kitu kinachowatoroka.”

Kwa hivyo, hii ndiyo taswira ya nzige. "Wana sura kama farasi, wanakimbia kama wapanda farasi. Kwa mshindo kama wa magari ya vita wanaruka juu ya vilele vya milima, kama moto uwakao ulao majani makavu, kama jeshi hodari lililopangwa tayari kwa vita. Mataifa yanapowaona, wanaingiwa na uchungu; kila uso unageuka rangi. Wanashambulia kama mashujaa; wanapanda kuta kama askari. Wote wanatembea kwa mstari, bila kugeuka kutoka kwenye njia yao. Hawasukumiani." Kisha mstari wa 9, "Wanaushambulia mji." Kwa hivyo kuna picha hii ya uharibifu huu hukumu hii ya Mungu katika taswira ya nzige wanaokuja juu ya nchi.

Yoeli 2:12-17 Wito wa Kutubu Mistari ya 12-17 ni wito wa kutubu. Mstari wa 12 unasema, "Hata sasa, asema BWANA, 'nirudieni mimi kwa mioyo yenu yote, kwa kufunga, na kulia, na kuomboleza.' Rarueni mioyo yenu wala si mavazi yenu. Mrudieni BWANA, Mungu wenu, kwa maana yeye ni mwenye neema na huruma, si mwepesi wa hasira, ni mwingi wa upendo, naye hughairi mabaya. Nani ajuaye? Anaweza kugeuka na

kuwa na huruma na kuacha baraka—sadaka za nafaka na sadaka za kinywaji kwa BWANA, Mungu wenu. Pigeni tarumbeta huko Sayuni, tangazeni mfungo mtakatifu, iteni kusanyiko takatifu . Kusanyeni watu, watakase kusanyiko, kuwakusanya wazee, kuwakusanya watoto, na hao wanyonyao. Bwana arusi na aondoke chumbani mwake, na bibi arusi aingie chumbani mwake. Makuhani, wanaohudumu mbele za BWANA, na walie kati ya ukumbi wa hekalu na madhabahu. Waseme, Wahurumie watu wako, Ee BWANA. Usiufanye urithi wako kuwa kitu cha dharau, na dharau kati ya mataifa. Kwa nini waseme kati ya watu, “Yuko wapi Mungu wao?”” Kwa hivyo kuna wito wenye maneno makali sana wa toba, “msirarue mioyo yenu wala mavazi yenu.”

Yoeli 2:18-27 Jibu la Bwana Mistari ya 18-27 inaelezea jibu la BWANA. Kuna suala la tafsiri katika mstari wa 18. Unaona katika kijikaratasi chako nimetoa tafsiri za matoleo matano ya lugha ya Kiingereza. Mfalme James anasema, “BWANA atakuwa na wivu,” ni wakati ujao. New Scofield, “Ndipo BWANA akawa na wivu,” iliyopita. NIV, “BWANA atakuwa na wivu,” wakati ujao. New American Standard, “Ndipo BWANA atakuwa na wivu.” New Revised Standard Version, “Ndipo BWANA akawa na wivu,” hiyo imepita. Sasa swali hapa, ni mstari wa 18 unaokuambia kuhusu jambo litakalotokea au kitu ambacho tayari kimetokea. Ninaweza kuongeza kwenye tafsiri hizo. English Standard Version “ilikuja” kama vile NRSV. New Life ni wakati ujao “Ndipo BWANA atawahurumia watu wake na wivu atalinda nchi yake.” Kwa hivyo 18 na kufuata “Jibu la BWANA.”

Wengi hufikiri huu si unabii bali ni simulizi la kile kilichotokea. Ukiuelewa kwa njia hiyo unautafsiri kama uliopita. Vitenzi hutafsiriwa kwa maana ya kitendo kilichokamilika. Katika hali kama hizo, mapumziko huchukuliwa kati ya mistari ya 17 na 18 ambapo mtu anadhani kwamba siku ya toba ambayo Yoeli aliita ilifanyika. Kwa sababu 17 ilikuwa wito wa toba, dhana ni kwamba kutoa toba kulikuwa kitu kilichozingatiwa, na kisha katika 18 na inayofuata unapata jibu la BWANA. Ni maelezo ya mabadiliko katika uhusiano wa BWANA na watu wake kama matokeo ya toba ambayo tayari imeonyeshwa. Hii inakuwa sehemu kuu ya mgawanyiko katika kitabu

kizima, kama inavyofasiriwa na Bullock na wengine.

Tatizo la hili, kwa maoni yangu, ni kwamba hakuna kutajwa kwa siku ya toba inayodhaniwa kuadhimishwa. Inahitajika lakini hakuna maelezo ya kwamba imetokea . Na mengi yaliyo katika sehemu iliyobaki ya kifungu ni vigumu kutafsiri kama yametokea tayari, hata kama sura hiyo inarejelea tu tauni ya nzige wa wakati huo. Ninachomaanisha ni kwamba, angalia mstari wa 19 baadaye katika jibu la BWANA. BWANA anasema katika mstari wa 19, “Sitawafanya tena kuwa aibu kati ya mataifa.” Biblia ya NIV inasema, “Sitawafanya tena kuwa kitu cha kudharauliwa na mataifa.” Mstari wa 20 unasema, “Nitalifukuza jeshi la kaskazini kutoka kwenu, na kumwondoa mvamizi kutoka kaskazini.” Mstari wa 25 unasema, “Nitawalipa kwa miaka ambayo nzige wamekula.” Lakini muhimu zaidi angalia mstari wa 26b na 27a. 26b unasema, “Watu wangu hawataaibishwa tena. Na 27b unasema kitu kile kile, “Watu wangu hawataaibishwa tena.” Ikiwa mtu anaelewa Yoeli anaeleza tauni ya nzige na wito wa toba ambao ulionekana kati ya mistari ya 17, na 18 na kisha 18 ni jibu la BWANA na unatafsiri hilo katika wakati uliopita, “BWANA alikuwa na wivu kwa ajili ya nchi yake, aliwahurumia watu wake sana,” unawezaje katika mtiririko uliobaki wa jibu hilo kutoa kauli “watu wangu hawataaibika tena”? Baada ya wakati wa Yoeli Israeli iliaibishwa mara kwa mara.

Yoeli 2:18 na Ukamilifu wa Kinabii Kwa hivyo hilo linaturudisha kwenye suala la tafsiri katika mstari wa 18. Ukiangalia maandishi ya Kiebrania kuna *waw* inayofuatana na isiyokamilika. “Na BWANA” kwa kawaida ungetafsiri kwamba “alikuwa na wivu kwa ajili ya nchi yake.” Kwamba *waw* mfululizo hutupa wakati usiokamilika katika kitendo kilichokamilika kwa kawaida. Na kifungu cha pili "na kuwahurumia watu wake" kinatumia umbo lile lile, *waw* mfululizo na usiokamilika. Hata hivyo, ukiangalia katika mjadala huu katika Ridderbos , kwa mfano, na vile vile vingine, unasema kwamba umbo ambalo ni *waw* mfululizo na usiokamilika haliondoi uwezekano wa kutafsiri vitenzi kama wakati ujao. "Lakini basi BWANA atakuwa na wivu kwa ajili ya nchi yake." Hivi ndivyo NIV inavyotafsiri. Ukiangalia sarufi, Jouon Katika *A Grammar of Biblical Hebrew* , ambayo inachukuliwa kuwa mojawapo ya Grammar bora za Kiebrania, aya ya 112h

katika mjadala wake kuhusu 'ukamilifu wa kinabii' inasema, "Wazo hili la ukamilifu wa kinabii limepanuliwa na Ibn Ezra," msomi wa awali wa Kiyahudi, "hata kwa mifano ya *jinsi yiqtol* kama ilivyo katika Yoeli 2:18, tazama ufafanuzi wake." Kwa maneno mengine, hoja ni kwamba una ukamilifu wa kinabii kwa kitendo kilichokamilika cha wakati kamili kinaweza kuzingatiwa kuwa wakati ujao kulingana na wazo lake. Hiyo ni sawa na *waw* inayoambatana na isiyo kamili ambayo kwa kweli huunda dhana hiyo hiyo. Kwa hivyo hapa unaingia katika suala la tafsiri ambalo haliamuliwi kabisa na au tu na umbo la kitenzi cha Kiebrania. Kuhusu ukamilifu wa kinabii lazima uangalie muktadha na kutoa hukumu. Sasa tumeangalia hilo na Obadia, "Nitakufanya mdogo miongoni mwa mataifa," tukizungumzia Edomu. Je, hiyo inazungumzia wakati ujao au ni "Nimekufanya mdogo"? Lazima upambane na hilo katika muktadha. Umbo la kitenzi litakuwezesha kwenda upande wowote.

Unaweza kuchukua neno lisilokamilika lenye neno "*waw*" linalofuatana kama neno kamili la kinabii. Nadhani hilo labda ndilo jambo bora zaidi la kufanya nalo. Ukifanya hivyo basi mistari ya 17 na 18 haitakuwa sehemu kubwa ya mgawanyiko katika kitabu cha Yoeli. Kisha sura ya 2 inafuata kuanzia mistari wa 1 hadi mistari wa 27.

Tutasimama hapa na kuendelea na hili wakati mwingine na kutumia muda zaidi katika Yoeli, hasa katika Yoeli 2:28-32, ambapo una kumwagwa kwa Roho juu ya wote wenye mwili na nukuu katika Matendo. Kisha tutaanza mjadala wetu kuhusu Yona.

Imenakiliwa na kuhaririwa na Ted Hildebrandt
 Imehaririwa na Katie Ells
 Imesimuliwa tena na Ted Hildebrandt